

UVOD U RAZUMIJEVANJE NEFORMALNOG SUSTAVA PRIJENOSA NOVCA *HAWALA*

Sustav za prijenos novca koji je u Hrvatskoj gotovo nepoznat, za koji je svijet pokazao veći interes tek nakon terorističkih napada u SAD-u 2001. godine, nakon čega su financijske institucije u svijetu pokušale razumjeti način funkcioniranja ovog sustava i pronaći najbolji način za rješenje problema koje on nosi sa sobom. U većini država članica Europske unije koje su pod stalnim pritiskom državljana koji migriraju iz zemalja zahvaćenih pobunama i sukobima, unutar institucija koje se bore protiv organiziranog kriminala i terorizma odavno postoji svijest o tome da je za efikasnu borbu protiv njih prije svega potrebno razumjeti i ovakve drevne odnosno alternativne načine prijenosa novca. U isto vrijeme u Hrvatskoj uslijed usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije ulažu se naponi prema problematici koja se odnosi na prijenos novca, odnosno profita nastalog realizacijom organiziranim kriminalom. Stoga ovaj članak ima za cilj prikazati povijesni nastanak jednog od neformalnih sustava za prijenos novca hawala i neke njegove značajke zbog kojih je atraktivan, te dati doprinos u razumijevanju i ovakvih sustava za prijenos novca.

Ključne riječi: hawala, transakcija, novac, hawala posrednik

1. UVOD

Pojašnjavajući riječ *hawala* Muller (2004; 17) navodi kako ona u arapskom jeziku znači transfer, a kao dodatno značenje pridaje joj i povjerenje, jer riječ povjerenje u stvari reflektira način na koji ovaj sustav funkcionira. To je neformalni sustav prijenosa novca, koji funkcionira izvan formalnih financijskih sustava, a o stvarnim razmjerima uporabe ovog sustava teško je govoriti. Ovo se ponajviše odnosi na činjenicu da su nezakonite migracije stanovništva uz koje se veže upotreba ovakvog sustava prijenosa novca u posljednje vrijeme neizmjerive, prije svega misleći na migracije iz pojedinih Afričkih država, država Bliskog istoka i Azije. Drevni sustav prijenosa novca za koji se smatra da je nastao u

Južnoj Aziji, točnije u Indiji prije uvođenja zapadnjačkih bankarskih praksi. Faith (2011; 9) pojašnjava kako je ovaj sustav nastao u 8. stoljeću. *Hawala* sustav odnosi se na prijenos sredstava s jednog mjesta na drugo putem davatelja usluga odnosno *hawala* posrednika koji se u engleskom jeziku nazivaju *hawaladars*. Passas (2005; 7) navodi kako *hawala* služi jednako poštenim ljudima i ozbiljnim kriminalcima. Ključne osobe u sustavu su uglavnom muškarci davatelji usluga koji olakšavaju prijenos novca između pošiljatelja i primatelja. Bunt (2008; 116) smatra važnim za korištenje *hawale* povjerenje, jer bez međusobnog povjerenja između sudionika ne bi ni moglo doći do prijenosa novca.

2. KAKO HAWALA FUNKCIONIRA?

El-Qorochi (2003;14) navodi kako je *hawala* prijenos novca bez da se on fizički kreće. Proces *hawala* transakcije odvija se izvan kontrole države i institucija zaduženih za nadzor. U kontekstu nezakonitih migracija spoznaje o funkcioniranju ovog sustava prezentirane su na seminaru koji je proveden 2013. godine na Malti u organizaciji europske agencije Frontex (od francuskog: *Frontières extérieures* - vanjske granice) povodom osposobljavanja policijskih službenika europskog tima graničara (*European Border Guard Teams*) za intervjuere druge linije kontrole. Na seminaru je objašnjen jednostavan primjer transakcije koji glasi: pošiljatelj A državljanin Somalije koji je došao u Njemačku na temelju turističke vize koja je istekla, zbog čega je njegov boravak u Njemačkoj nezakonit, želi svojoj obitelji koja se nalazi u Somaliji poslati novac. S obzirom da se ne može služiti formalnim načinom prijenosa novca jer bi mogao biti otkriven kao stranac u nezakonitom boravku pošiljatelj A pronalazi i pristupa *hawala* posredniku X, daje mu pošiljku novca koji se mora prenijeti na člana njegove obitelji primatelja B u Somaliji. Posrednik X određuje lozinku koja će dovesti do novca koji se isplaćuje, te za svoju uslugu naplaćuje pošiljatelju A određenu proviziju. Posrednik X tada putem mobitela ili e-maila kontaktira drugog posrednika Y u Somaliji odnosno gradu primatelja i obavještava ga o dogovorenoj lozinci, a koji je pristao isplatiti novac osobi kojoj se doznačuje novac. Zatim, primatelj B koji je dobio lozinku od pošiljatelja dolazi u kontakt s posrednikom Y u svojoj zemlji ili gradu i govori mu lozinku i ako je lozinka točna prima novac, plaćajući posredniku Y određeni uglavnom nisku cijenu za obavljenу transakciju. Posrednik X sada u osnovi duguje posredniku Y novac koji je posrednik Y isplatio primatelju B, tako da posrednik Y mora vjerovati posredniku X da će mu on namiriti dug. Keene (2007; 9) navodi kako se prema *Financial Crimes Enforcement Network (FinCen)* prije navedeni način transakcije smatra osnovnim modelom koji uključuje minimalno četiri sudionika. Uz ovaj, osnovni model, postoji i nešto suvremeniji model transakcije koji uključuje više osoba. Kao lozinka, za transakciju, najčešće se koristi jedna riječ, kombinacije brojeva ili riječi koje su zbog svoje povijesne

povezanosti s islamom najčešće sure iz Kurana. O načinu određivanja lozinki govori se u posebnom dijelu rada. *Hawala* posrednici osim novca primaju i druge vrijednosti kao što su zlato ili dijamanti. Doznake se provode u jednom danu i u pravilu trag o provedbi transakcije ostaje u evidencijama koje vode posrednici za svoje potrebe. Uspješno poslovanje *hawala* posrednika u pravilu se temelji na povjerenju. El-Qorchi (2003; 7,8,9) u svome pojašnjenju navodi da *hawala* ima nekoliko važnih obilježja, a to su brzina, cijena, etnička povezanost, anonimnost i prilagodljivost. Anonimnost i brzina transakcija novca mogu biti pogodne za nezakonite aktivnosti kao što su pranje novca ili financiranje terorizma. U knjigama koje vode, Maimbo (2003; 7) pojašnjava kako svaki *hawala* posrednik dizajnira svoju proceduru koju prilagođava promjenama u poslovnom okruženju, te vodi evidencije o tome s koliko novaca raspolaže, koliko je novca proslijeđeno kroz transakcije i koliko mu novca duguju .

3. ZAŠTO SE *HAWALA* RAZVILA?

U ranijim vremenima neformalni sustavi (IFTS skraćena od *Informal Funds Transfer Sistem*) su korišteni za financiranje trgovine. Razvili su se zbog opasnosti da zlato i drugi oblici plaćanja na trgovačkim rutama budu napadnuti od strane razbojnika. El-Qorchi, (2003; 1) u svome pojašnjenju neformalnih sustava prijenosa novca navodi da se ovakvi sustavi u svijetu različito nazivaju *Fei - Ch'ien* (Kina), *Padala* (Filipini), *Hundi* (Indija), *Hui Kuan* (Hong Kong) i *Phei Kwan* (Tajland).

Hawala sustav ima široku primjenu, no kako je već navedeno povijesno je povezan s Južnom Azijom i Bliskim istokom. Jost i Sandhu (2000; 9) navode kako se *hawala* sustav najviše koristi za transakcije kojima članovi obitelji koji su migrirali u ekonomski razvijena društva i čija je zakonitost boravka u zemlji u koju su migrirali upitna, šalju novac svojoj siromašnoj obitelji, iz razloga što novac koji zarade ne mogu doznačiti putem bankarskog sustava u državu iz koje su pobjegli. Isti autori smatraju da postoji povezanost pranja novca i neformalnih sustava prijenosa novca i navode kako kod pranja novca koje se sastoji od tri faze, polaganja, preslojavanja i integracije, u principu ovakav neformalni sustav prijenosa novca može se koristiti za svaku od faza.

Passas (2005;17) navodi kako je anonimnost i nedostatak pisanog traga *hawala* transakcije samo mit, jer Bunt (2008; 116) navodi da *hawala* transakcija ipak ostavlja tragove s obzirom da se komunikacija između posrednika i korisnika odvija i putem telefona i korištenjem Interneta. Posrednici za svoje usluge korisnicima naplate „transfernu cijenu“, čime je ovaj sustav podložan i primamljiv za brzo i lako generiranje prihoda, posebice kada posreduju kod prijenosa novca nastalog nezakonitim aktivnostima kriminalnih organizacija. Naknade koje naplaćuju posrednici za prijenos, kada su se radi o doznakama manjih iznosa novca, u pravilu su niže od onih koje naplaćuju banke ili druge financijske ustanove, čime se posebno potiču neregularni migranti za korištenje

ovakvog načina prijenosa novca. El-Qorchi (2003; 7,8) navodi kako je ovaj sustav brži od formalnih financijskih sustava prijenosa, dijelom zbog nedostatka birokracije i jednostavnosti svog radnog mehanizma, upute se daju telefonom ili e-mailom, a sredstva se često isporučuju od vrata do vrata u roku od 24 sata.

4. POVEZANOST HAWALA SUSTAVA S ORGANIZIRANIM KRIMINALOM I TERORIZMOM

Zbog anonimnosti i čestog izostanka tragova o obavljenim transakcijama, ovaj sustav može biti ranjiv kada je u pitanju prijenos novca za potrebe pranja novca. Passas (2003; 43) navodi kako je ovakav mehanizam prijenosa novca vrlo konkurentan za pranje prljavog novca. Sustav je naročito izložen zloupotrebi kada posrednici u transakcijama ne zahtijevaju identifikaciju pošiljatelja. U izvješću grupe za financijsku akciju *Financial Action Task Force*, (2011; 53) navedeno je kako se *hawala* sustav povezuje organiziranim kriminalom, ponajviše zbog svoje jednostavnosti i anonimnosti, jer uvelike otežava rad istražitelja koji pokušavaju ući u trag nezakonito stečenom novcu i imovini. U iznesenoj studiji slučaja, navodi se primjer iz Norveške kad je dvoje nigerijskih državljana optuženo za pranje novca i prostituciju u kojoj su sudjelovale i državljanke Nigerije, zapravo žrtve trgovanja ljudima. U sudskom postupku utvrđeno je da su sve davateljice usluga koristile *hawala* sustav, a kao dokazi kojima je to potkrijepljeno korišteni su popisi s transakcijama novca. Drugi primjer je iz Njemačke iz 2008.godine kad je Njemačka savezna policija razotkrila državljane Iraka koji su krijumčarili ljude iz Grčke, preko Italije do Njemačke i Švedske. Glavni osumnjičeni bio je irački carinik koji je imao svoje pomagače u različitim europskim zemljama, a novac između njih prebacivan je korištenjem *hawala* sustava. Kao zanimljivost izdvojeno je da je jedna transakcija iznosila između 100 i više tisuća eura. U izvješću UNDOC (*United Nations Office on Drugs and Crime*) za 2008. godinu koje se odnosi na korištenje neformalnih sustava za prijenos novca u kontekstu proizvodnje opijuma u Afganistanu, navedeno je kako je upravo novac nastao iz proizvodnje te droge svoj tijek iz Afganistana imao kroz ovaj sustav.

Frontex u svome analitičkom izvješću (FRAN Quarterly, 2012; 19) navodi primjer da je tijekom aktivnosti te agencije u Grčkoj, nekoliko državljana Pakistana i Irana koji su za financiranje svog nezakonito putovanja prema Europskoj uniji koristili *hawala* sustav, te da se novac krijumčarima, također, dostavljao kroz *hawala* sustav. Prema podacima Interpola iz 2011.godine, u Nizozemskoj je otkrivena velika skupina krijumčara ljudi koja je u razdoblju od 2008. godine do 2011.godine, dnevno u zemlje Europske unije s područja Afganistana, Pakistana, Irana i drugih zemalja nezakonito prebacivala oko 200 osoba, koja se koristila upravo *hawala* sustavom za novčane transakcije.

Keene (2007; 11) navodi da nisu postojali materijalni dokazi koji bi povezali napade 2001.godine s *hawala* sustavom, jer su dokazi zapravo upućivali

na korištenje formalnih načina prijenosa novca. Vaknin (2001) u svome radu o *hawala* sustavu navodi kako se u Sjedinjenim Američkim Državama zahtijeva da posrednici moraju registrirati i prijaviti svaku sumnjivu transakciju, jer je pod dojmom terorističkih napada prevladalo uvjerenje da upravo *Al-Qaida* koristi sustav za podizanje i pomicanje novca preko državne granice. Od nedavno, na području Europske unije unutar institucija zaduženih za nadzor, također prevladava mišljenje kako se novac koji se koristi za financiranje terorizma upravo doznačuje korištenjem ovakvog sustava, s obzirom da mu je sve teže ući u trag. Iz navedenog se može zaključiti da je jedan od načina kontrole ovog sustava zapravo nadzor djelovanja posrednika, uz uvjet da su oni poznati institucijama zaduženim za nadzor.

Prema prikupljenim obavijestima od stranaca koji se nalaze u statusu tražitelja azila u Republici Hrvatskoj, a radi se o državljanima Somalije, ovaj sustav koristili su za primanje novca od strane rodbine iz Europske unije na svome putu do Turske i tim novcem su krijumčarima plaćali svoje putovanje. U Hrvatskoj se Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma propisuju preventivne mjere i radnje nadzora u cilju otkrivanja sumnjivih transakcija novca kroz formalne sustave za prijenos novca i onog još uvijek tradicionalnog fizičkog prijenosa gotovine preko državne granice. Ovim zakonom uređena je i međuinstitucionalna suradnja Ureda za sprječavanje pranja novca poradi sprječavanja i otkrivanja pranja novca i financiranja terorizma sa Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom financija, Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga, Hrvatskom narodnom bankom, Sigurnosno – obavještajnom agencijom, Ministarstvom vanjskih i europski poslova i sa Ministarstvom pravosuđa, te drugim državnim tijelima.

5 . *HAWALA* LOZINKE

Razvojem komunikacijskih tehnologija ovakav sustav postao je lako dostupan svakome gdje god se osoba nalazila. Pojašnjavajući princip funkcioniranja sustava službenici europske agencije Frontex pobliže su pojasnili oblike lozinki s kojima su se susretali tijekom istraga i intervjuiranja neregularnih migranta ili žrtvi trgovanja ljudima. Tako je navedeno da lozinka koja se koristi za transakcije može biti niz brojeva, serijski broj novčanice, slova ili riječi, a kao bitno naveli su prepoznavanje brojeva telefona odnosno pozivnih brojeva država i povezivanja istih s *hawala* sustavom, tako primjerice broj telefona iz Somalije glasi +251214592661, a pronađena *hawala* lozinka koja glasi 251771234 znači da znamenka 25 otkriva kako *hawala* posrednik djeluje u Somaliji. Pronalazak ovakvih kombinacija znamenki kod osoba koje su nezakonito ušle na područje Europske unije i koje dolaze iz zemalja Bliskog istoka, može biti jedna indicija da se radi o tome da je novac kojim su plaćali krijumčarima svoje putovanje, svoj nezakoniti

tijek imala upravo kroz ovaj sustav. Pronalazak ovakvih sličnih kombinacija brojeva može se povezati i sa lozinkama za prijenos novca putem *Western Union Money Transfer*, za osobe koje nemaju dokumente i koje u tom slučaju kod preuzimanja novca moraju znati lozinku koju im je pošiljatelj prethodno javio. Naravno pronalazak zapisa odnosno lozinki tijekom kriminalističkog istraživanja nad strancem koji je nezakonito ušao na teritorij Europske unije ne znači ništa, ako policijski službenik koji ima prvi kontakt sa takvom osobom, nema nikakva saznanja i o ovakvim mogućnostima prijenosa novca. Pojašnjavajući značenje pronalaska takvih zapisa, službenici za analizu rizika pri europskoj agenciji naveli su kako je ono vrlo važno u najranijoj fazi kriminalističkog istraživanja. Naime prilikom obavljanja prvog intervjua s neregularnim migrantom koji će iskazivati o načinima plaćanja za svoje putovanje do željenog odredišta i pronalazak takvih zapisa, može za kasniju fazu istraživanja i međunarodnu razmjenu informacija biti presudan za otkrivanje i suzbijanje krijumčarskih ruta i međunarodnog kriminala. Upravo zbog toga Frontex kao agencija zadužena za zaštitu vanjskih granica Europske unije, ulaže napore u edukaciju policijskih službenika graničnih policija članica Europske unije za što kvalitetnije provođenje intervjua sa neregularnim migrantima i žrtvama trgovanja ljudi, jer je prepoznata važnost i količina dobivenih informacija od takvih osoba, posebice onih koje se odnose na tijekove novca a sve sa ciljem suzbijanja krijumčarenja svih oblika i trgovanja ljudima. U kontekstu pojašnjavanja komunikacije između posrednika, s obzirom da se ipak radi o susjednoj nam državi, treba spomenuti podatak koji je objavljen 2008. godine na internet stranicama Narodne banke Srbije o upozorenju za službenike granične policije i carinske službe o novčanicama koje su označene simbolima za komunikaciju između *hawala* posrednika vidljivim samo pod UV svjetlom. Ovakvi primjeri načina određivanja lozinki i komunikacija između posrednika nije pravilo, budući da je normalno za očekivati da mreža posrednika *hawala* sustava razvija nove načine određivanja lozinki i komuniciranja.

6. ZAKLJUČAK

Prema podacima europske agencije Frontex između 2010. i 2012. godine oko 34.000 neregularnih migranta koji su za svoj ilegalni put u Europu platili oko 3.000 eura koristilo se *hawala* sustavom zbog čega je kroz sustav u transakcijama prošlo oko 102.000.000 eura. Također prema podacima iste agencije koji su prikupljeni kroz zajedničke operacije koje su provedene u Grčkoj i nekim drugim europskim državama, kao sredstvo komunikacije između pošiljatelja i posrednika najčešće se koristio mobilni uređaj. Bez sposobnosti istražitelja i njegova znanja barem na spoznajnoj razini i o ovakvim načinima prijenosa novca, pronalazak ovakvih operativno interesantnih podataka u mobilnom uređaju ostati će neiskorišteni. Koliko je važno razumjeti ovaj sustav govori procjena o novčanom iznosu koji je transferiran ovim sustavom kao i o podatak da unutar Europske unije djeluje gotovo 3.600 međunarodnih kriminalnih organizacija koje ne

poznaju državne granice. Iako su kriminalci ograničeni jedino svojom maštom, oni koji se bave njihovim otkrivanjem najčešće su ograničeni znanjem. Iako institucije koje se bave nadzorom sustava za prijenos novca, ovaj sustav zbog njegove povijesne povezanosti s Bliskim istokom vide kao najveću prijetnju kad je u pitanju pranje novca za potrebe financiranja terorizma, on je prisutan i usko vezan uz organizirani kriminal. Za efikasnu borbu protiv organiziranog kriminala prije svega nužno je ući u trag profitu koji je nastao njegovom realizacijom, a za sprječavanje pretvaranja i čišćenje takvog novca i njegovo uključivanje u regularne tokove, potrebno je barem na spoznajnoj razini imati znanja i ovakvim načinima transakcija novca.

Literatura

1. El-Qorchi, Mohammed; Maimbo, S. Munzele,; Wilson F., John : Informal Funds Transfer Systems: An Analysis of the Informal Hawala System, str. 7, 8 i 9 International Monetary Fond , 2003. dostupno na <http://books.google.hr/> - 19.09.2013.
2. Faith, David C; The Hawala System, Global Security Studies, Winter 2011, Volume 2, Issue , str. 9, Diplomacy Department Norwich University, dostupno na <http://globalsecuritystudies.com/FaithHawalaFINAL.pdf> - 15.02.2015.
3. Jost, Patrick M; Sandhu Harjit Singh, The Hawala Alternative Remittance System and its Role in Money Laundering; 2000 str. 6; Financial Crimes Enforcement Network in cooperation with INTERPOL/FOPAC dostupno na <http://www.treasury.gov/resource-center/terrorist-illicit-finance/documents/fincen-hawala-rpt.pdf> - 15.02.2015.
4. Keene, Shima; Hawala and related Informal Value Transfer Systems, An assessment in the context of Organised Crime and Terrorist Finance, 2007 The Defence Academy of the United Kingdom Journal, dostupno na http://www.conflictstudies.org.uk/files/defac_journal_hawala.pdf - 15.02.2015.
5. Maimbo, S. Munzele :The Money Exchange Dealers of Kabul: A Study of the Hawala System in Afghanistan, The World bank, 2003. Chapter 2 Operational characteristic str. 7 International Monetary Fond 2003. dostupno na <http://books.google.hr/> - 19.09.2013.
6. Muller, Sebastian: Money Wars. Hawala and Its Use to Finance Terrorism, str. 17. 2004. dostupno na <http://books.google.hr/> - 19.09.2013.
7. Passas, Nikos; Informal Value Transfer Systems, Terrorism and Money Laundering, A report to the national institute of justice, 2003. U.S. Department of Justice, dostupno na <https://ncjrs.gov/pdffiles1/nij/>

- grants/208301.pdf -15.02.2015.
8. Vaknin, Sam; Hawala, or the Bank that Never Was, 2001, dostupno na http://www.upi.com/Business_News/2001/10/17/Analysis-Hawala-the-bank-that-never-was/57741003344960/ - 15.02.2015.
 9. Bunt, Henk van D: *The Relation between Organized Crime and Informal Markets: The Role of Hawala Bankers in the Transfer of Proceeds from Organized Crime* Springer Science + Business Media LLC 2008. dostupno na <http://books.google.hr/> - 15.02.2015.
 10. Money Laundering Risks Arising from Trafficking in Human Beings and Smuggling of Migrants – July 2011, FATF Report dostupno na <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Trafficking%20in%20Human%20Beings%20and%20Smuggling%20of%20Migrants.pdf> – 15.09.2013.
 11. Money Laundering Risks Arising from Trafficking in Human Beings and Smuggling of Migrants, str. 53, FATF Report, July 2011 – dostupno na <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/trafficking%20in%20human%20beings%20and%20smuggling%20of%20migrants.pdf> – 15.09.2013.
 12. The Corner stone Report, Volume VII, No. 2, U.S Immigration and Custom Enforcement, Summer 2010. Dostupno na <http://www.ice.gov/doclib/news/library/reports/cornerstone/cornerstone7-2.pdf> - 25.09.2013.
 13. Police arrest 26 smugglers illegal Afgan immigrants, Press releases, Europol dostupno na <https://www.europol.europa.eu/content/press/police-arrest-26-smugglers-illegal-afghan-immigrants-499> - 29.09.2013.
 14. FRAN Quarterly, Frontex, Izdanje 2. za travanj i lipanj 2012. strana 19. dostupno na http://www.frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Fran_Q2_2012_.pdf - 01.10.2013.
 15. Obaveštenje za javnost u vezi s projektom „Hawala”, Narodna banka Srbije dostupno na <http://www.nbs.rs/internet/latinica/scripts/showContent.html?id=2898&konverzija=no> – 28.09.2013.
 16. Financial Flows Linked to the Illicit Production and Trafficking of Afgan Opiates, United Nation Office on Drugs and Crime, 2008. str.5 dostupno na http://www.unodc.org/documents/afghanistan/Rainbow_Strategy/Orange_Paper_12_December_2008.pdf - 28.09.2013.

Summary

Introduction to understanding of informal money system Hawala

The system for transferring money, which is almost unknown in Croatia, for which the world has shown a growing interest after the terrorist attacks in the United States in 2001, after which the financial institutions and other institutions have tried to understand the functioning of the system and find the best way to solve the problem that come with such system. In most of the EU Member States, which are under constant pressure from citizens who flee from countries affected by riots and conflicts, the institutions that fight against organized crime and terrorism, have long been aware of the fact that for an effective fight against them it is first of all to understand this ancient and alternative ways of transferring money. At the same time in Croatia due to the harmonization of legislation of European Union, efforts have been made to the issues relating to the transfer of money and the profit arising from the implementation of organized crime. Therefore, this article aims to show the historical genesis of one of the informal systems, Hawala and some of its features that make it attractive, as well as to contribute to the understanding of such systems which are used to transfer money.

Keywords: Hawala, transactions, money, hawaladars.